

I.

1. A bonis bona disce.
2. Ad augusta per angusta.
3. Alia dantur, alia negantur.
4. Aliena nobis, nostra plus aliis placent.
5. Aliud est facere, aliud dicere.
6. Amicus verus rara avis est.
7. Amor coecus est.
8. Annosa vulpes haud capitur laqueo.
9. Audi, quae ex animo dicuntur.
10. Aureo piscari auro.
11. Aut amat, aut odit mulier, non est tertium.
12. Barba crescit, caput nescit.
13. Barba non facit philosophum.
14. Clavum clavo pellere.
15. Consuetudo est altera natura.
16. Corvi mali malum ovum.
17. **Da** mihi **basia mille**, **deinde centum**.
18. Dare est docere reddere.
19. De mortuis aut bene, aut nihil.
20. Delphinum natare, aquilam volare doces.
21. Divide et impera.
22. Dum spiro, spero.
23. E paucis verbis ingens malum aut bonum.
24. Errare humanum est.
25. Faber est suae quisque fortunae.
26. Felicitas multos habet amicos.
27. Felix, qui nihil debet.
28. Gallus in suo sterquilinio plurimum potest.
29. Graeca sunt, non leguntur.
30. Gratia gratiam parit.
31. Hannibal ante portas
32. Hic et nunc
33. In medio stat veritas
34. In vino veritas, in aqua sanitas
35. Invidus vicini oculus.
36. Legatus non caeditur neque violatur.
37. Ligna in silvam portare.
38. Lucri bonus est odor.
39. Mali principii malus finis.
40. Maximum remedium irae mora est.
41. Mens caeli terraeque regina.
42. Midae divitiae.
43. Monstrari digito.
44. Mortui non dolent.
45. Mortui non mordent.
46. Mortuos rursus occidere.
47. Mulier insidiosa est.
48. Multa docet fames.
49. Multi semper volunt, faciunt numquam.

50. Multum vinum bibere - non diu vivere
51. Natura abhorret vaccum
52. Ne Iuppiter quidem omnibus placet.
53. Nihil potest et addi et eximi.
54. Novit mala et bona.
55. Novit, quid album, quid nigrum.
56. Otia post negotia.
57. Patriam amamus non quia magna est, sed quia nostra
58. Pecunia non olet
59. Per saecula saeculorum
60. Per risum multum cognoscere potes stultum
61. Philosophia domina est, adest et iubet.
62. Piscem natare doces, aquilam volare doces.
63. Plenus venter non studet libenter.
64. Primum non nocere.
65. Pulvis et umbra sumus.
66. Quale principium, talis et clausula.
67. Qualis mater, talis filia.
68. Qualis vir, talis oratio.
69. Qualis vita, et mors ita.
70. Quamquam sera, tamen gravis est ira deorum.
71. Qui bibit, dormit; qui dormit, non peccat; qui non peccat, sanctus est; ergo: qui bibit, sanctus est.
72. Qui scribit, bis legit
73. Qui semel scurra, numquam pater familias.
74. Quomodo vales?
75. Quot homines, tot sententiae.
76. Quot servos habemus, totidem habemus hostes.
77. Salvete, boni futuri coniuges!
78. Sapere aude!
79. Signum bonum aut malum.
80. **Tu mihi sola places.**
81. Ubi tu Caius, ibi ego Caia.
82. Umbram suam metuere.
83. Vindicta tarda, sed gravis.

II.

1. Altera manu fert lapidem, altera panem ostendit.
2. Ama et fac, quod vis.
3. Asinus manebis in saecula saeculorum
4. Asinus stramenta mavult quam aurum.
5. Audi, vide, tace, si vis vivere in pace.
6. Carpe diem
7. Civis totius mundi
8. Dominus dedit, dominus abstulit.
9. Exitus acta probat.
10. Fide, sed cui, vide.
11. I in malam crucem!
12. Medice, cura te ipsum!
13. Mortuus per somnium vacabis curis.

14. Mus non uni fidit antro.
15. Nolite timere!
16. Non omnis fert omnia tellus.
17. Non omnis moriar.
18. Nosce te ipsum (Gnothi seauton)
19. Nullus dies omnino malus.
20. O, dives, dives, non omni tempore vives!
21. Quae nocent, docent.
22. Quae semel ancilla, numquam hera.
23. Quam cito transit gloria mundi.
24. Qui a nuce nucleum esse vult, frangit nucem.
25. Qui fodit foveam, incidet in eam.
26. Qui nocere potest, idem et prodesse.
27. Qui quae vult dicit, quae non vult, audiet.
28. Quod factum est, infectum fieri non potest.
29. Sapiens sua bona secum fert.
30. Si vis amari, ama.
31. Si vis pacem, para bellum.
32. Cantilenam eandem canis.

III.

1. A capite usque ad calcem.
2. Absit clamor in colloquio aut lusu.
3. Aliam aetatem alia decent.
4. Alterum pedem in cumba Charonis habere.
5. Amantes amentes
6. Amare simul et sapere ipsi Iovi non datur.
7. Amicorum communia omnia.
8. Amicus certus in re incerta cognoscitur.
9. Amore, more, ore, re iunguntur amicitiae.
10. Antiqui debetur veneratio.
11. Aquam igni miscere.
12. Arcem ex cloaca facere.
13. Asinus asino et sus sui pulcher.
14. Auctor omnium et fons.
15. Bonae leges ex malis moribus procreantur.
16. Calcar addere currenti.
17. Cave canem
18. Cicer cum caule
19. De fructu arborem cognosco.
20. Dii omnia possunt.
21. Domesticum malum bellum civile.
22. Dulce pomum, cum abest custos.
23. **Dum** canis **os rodit**, socium, quem **diligit**, **odit**.
24. E cantu dignoscitur avis.
25. Fatum immutabile, fatum inevitabile
26. Finis coronat opus.
27. Furem fur cognoscit, lupus lupum.
28. Gloria umbra virtutis est.
29. Gloria virtuti resonat tamquam imago.

30. Homo – animal sociale
31. Hostium munera – non munera.
32. Ignis, mare, mulier – tria mala.
33. In angustiis amici apparent.
34. In discrimine apparet, qui vir.
35. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti
36. Inter malleum et incudem.
37. Ius vitae et necis
38. Litem aperit lis, noxa item noxam parit.
39. Mens sana in corpore sano
40. Mors omnibus communis.
41. Mulierem ornat silentium.
42. Ne di quidem a morte liberant.
43. Nemo mortalium omnibus horis sapit.
44. **Nos Poloni non curamus quantitatem syllabarum.**
45. O fallacem hominum spem!
46. O tempora! O mores!
47. Oboedientia felicitatis mater.
48. Oculum pro oculo, dentem pro dente
49. Omnes, quos sol videt.
50. Omnia mea mecum porto.
51. Omnis ars naturae imitatio est
52. Panem et circenses!
53. Piscis primum a capite foetet.
54. Post folia cadunt arbores.
55. Primus inter pares
56. Qualis rex, talis grex
57. Quod licet Iovi, non licet bovi
58. Repetitio est mater studiorum.
59. Sero venientibus ossa.
60. Simile gaudet simili.
61. Similia similibus curantur.
62. Sine labore non erit panis in ore
63. Sine ope divina nihil valemus.
64. Suam quisque homo rem meminit.
65. Tempus fugit.
66. Terra amat imbrem.
67. Una domus non alit duos canes.
68. Una hirundo non facit ver.
69. Varium et mutabile semper femina est
70. Vinum senem etiam et nolentem saltare compellit.
71. Virtus gloriam parit.
72. Vita mortalium brevis.

IV.

1. Aequat omnia cinis, impares nascimur, pares morimur.
2. Aetate prudentiores reddimur.
3. Ama tamquam osurus, oderis tamquam amaturus.
4. Amicus magis necessarius quam aqua et ignis.
5. Audi multa, loquere pauca

6. Bene natis turpe est male vivere.
7. Bonum est duabus niti ancoris.
8. Citius, altius, fortius
9. Divitiae non semper optimis contingunt.
10. Ex adspectu nascitur amor.
11. Ex minimis initiis maxima.
12. Experssis verbis
13. Fames, optimus coquus
14. Femina nihil pestilentius.
15. Frustra habet, qui non utitur.
16. Gloria victis
17. Hodie nullus, cras maximus.
18. Iucundissima navigatio iuxta terram, ambulatio iuxta mare.
19. Libero lecto nihil dulcius.
20. Melius est leo mortuus cane vivo.
21. Melius nobis est quam heri.
22. Miserrime fame mori.
23. Morituri te salutant
24. Mors optima rapit, deterrima relinquit.
25. Mortuo vilior.
26. Mulieres duae peiores sunt quam una.
27. Multae manus onus levius reddunt.
28. Nec Hercules contra plures.
29. Nihil difficile amanti
30. Nihil dulcius quam omnia scire.
31. Nolens volens
32. Optimum aliena insania frui.
33. Optimum non nasci.
34. Palpari in tenebris.
35. Pax huic domui et omnibus habitantibus in ea.
36. Potius sero quam numquam
37. Proprii nomini oblivisci.
38. Pulvis es et in pulverem reverteris.
39. Quod sequitur, specta.
40. Sale nihil utilius.
41. Senecta leonis praestantior hinnulorum iuventa.
42. Si bellum omittimus, numquam pace fruemur.
43. Simiarum pulcherrima etiam deformis est.
44. Spes servat afflictos.
45. Stultus stulta loquitur.

V.

1. Alea iacta est.
2. Alium silere quod voles, primus sile.
3. Arbore deiecta quivis ligna colligit.
4. Boni pastoris est tondere pecus, non deglubere.
5. Caecus auribus et mente.
6. Cedendum (est) multitudini.
7. Cum diis non pugnandum.
8. De gustibus non est disputandum.

9. Hospitis habenda (est) cura.
10. In magnis et voluisse sat est.
11. Malo accepto stultus sapit.
12. Mendacem memorem esse oportet.
13. Multi te oderint, si teipsum amas.
14. Non oportet hospitem semper hospitem esse.
15. Oculis magis habenda (est) fides quam auris.
16. Omnia homini, dum vivit, speranda sunt.
17. Perdidisti vinum infusa aqua.
18. Proelio victus non bello.
19. Quisquis amat ranam, ranam putat esse Dianam. Quisquis amat cervam, cervam putat esse Minervam
20. Quod fieri non potest, nec incipiendum quidem est.
21. Stultitia est Iovem putare esse.
22. Stultus, qui patre caedo liberos pepercit.

VI.

1. Ad consilium ne accesseris ante quam voceris.
2. Aurea ne credas, quaecumque nitescere vides.
3. Aut bibat, aut abeat.
4. Comedamus et bibamus, cras enim moriemur.
5. Doceat, qui didicit.
6. Dum vivimus, vivamus.
7. Facile, cum valeamus, recta consilia aegris damus.
8. Fiat lux!
9. Gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus!
10. Ignem igni ne addas.
11. Leonis catulum ne alas.
12. Malum bene conditum ne moveris.
13. Mores amicis noveris, non oderis.
14. Mulier pudica ne sola sit umquam.
15. Mulieri ne credas, ne mortuae quidem.
16. Naturam repellas furca, tamen usque recurrit.
17. Ne gladium tollas, mulier.
18. Ne praeceps fueris ad iurandum.
19. Ne quaeras Deus esse.
20. Neque mittatis margaritas ante porcos
21. **Omnia vincit Amor et nos cedamus Amori**
22. Quam quisque novit artem, in ea se exerceat.
23. Quidquid agis, prudenter agas, et respice finem.
24. Quod dedi, datum nollem.
25. Quod felix, faustum fortunatumque sit!
26. Rosam, quam praeterieris, ne quaeras iterum.
27. Simia simia est, etiam si aurea gestet insignia.
28. Sit ei/tibi terra levis.